

Saksb.: Karsten Steinvik
e-post: fmnokst@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 652
Vår ref:2015/7016
Deres ref:
Vår dato:26.05.16
Deres dato:
Arkivkode:

Endelig rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Vestvågøy kommune

Tilsynsdato: 25.05.16

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Hovedinntrykk	3
3. Resultater fra tilsynet	4
Avvik 1	4
Avvik 2	5
Merknad	6
4. Oppfølging av tilsynet	6
5. Gjennomføring av tilsynet	7
5.1 Deltakere	7
5.2 Dokumentunderlag	7

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Vestvågøy kommune den 25.mai 2016. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon, jf. forskriftens § 6
- Øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8
- Krav om skriftlig dokumentasjon, jf. forskriftens § 9

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med fire intervju og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Tilsynet viser at Vestvågøy er en av de kommunene i Nordland som har kommet lengst i sitt systemaiske og helhetlige arbeid med samfunnssikkerhet- og beredskap. Kommunen har et omfattende og godt beredskapsplanverk både på overordnet nivå og på sektor- /fag nivå. Kommunens kriseledelse har stor bevissthet om alvorlige og relevante samfunnssikkerhetsutfordringer som kan inntreffe i kommunen, og vårt inntrykk er at kommunen jobber aktivt opp i mot disse utfordringene.

Videre har kommunens kriseledelse mye erfaring i håndtering av reelle hendelser og kommunen øver jevnlig beredskapsplanen. Det er positivt at kommunen evaluerer både øvelser og uønskede hendelser. Det er også positivt at kommunen har lagt opp til et samarbeid med nabokommunene om revisjon av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

Kommunen har imidlertid noen utfordringer i forhold til å innfri samtlige av de nye kravene som følger av forskriften om kommunal beredskapsplikt. Dette ses først og fremst i sammenheng med at kommunen har noen mangler i sitt system som skal sikre at de lovpålagte oppgavene blir ivaretatt, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt, jf. avvik 2.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Totalt har tilsynet medført to avvik og en merknad, og nedenfor gis en kort gjennomgang av avvikene, samt utdypende kommentarer og begrunnelser for disse.

Avvik 1. Vestvågøy kommune har ikke en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som er i tråd med forskriftens krav

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Begrunnelse:

Vestvågøy kommune har en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som siste gang ble revidert i 2011. Revisjonsarbeidet har vært utsatt i påvente av et interkommunalt samarbeid om helhetlig ROS-analyse. Vi viser her til forskriftens krav til oppdatering minimum hvert 4. år, jf. § 6.

ROS-analysen er opprinnelig fra 2002 og har noen mangler i forhold til forskriftens krav. Dette gjelder først og fremst at sårbarhetsvurderingene er mangelfulle, jf. forskriftens § 2 tredje ledd, bokstav c), d) og e):

- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at en hendelsen har inntruffet er vurdert

I revisjonsarbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er det viktig at kommunen påser at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet, jf. forskriftens § 2, fjerde ledd. For øvrig anbefaler vi at «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» (DSB 2014) legges til grunn i revisjonsarbeidet.

Avvik 2. Kommunens «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3.

Begrunnelse:

Kommunen kan ikke dokumentere skriftlig at de med bakgrunn i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen har en tilstrekkelig plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3 a). Oppfølgingsplanen skal bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte oppgavene blir ivaretatt – at kommunen jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet.

For eksempel kan elementer i en oppfølgingsplan være oppfølgingstiltak i forhold til risiko avdekket i helhetlig ROS-analyse, samt rutiner for den årlige /regelmessige aktivitet eks. revisjoner av beredskapsplanverk, ROS-analyser og koblingen mot planlegging etter plan- og bygningsloven. Også rutinene for øvelser, evalueringer, møter (kriseledelse, beredskapsråd mm), rapportering osv er elementer som kan inngå i oppfølgingsplanen.

Kravet i forskriften må også ses i sammenheng med kommuneloven § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt internkontrollansvar.

Merknad: Den overordnede beredskapsplanen til Vestvågøy kommune har rom for forbedring

Vestvågøy kommune har en plan for kommunal kriseledelse som er revidert i 2016, og planen er slik sett i tråd med forskriftens krav om årlig revisjon, jf. § 6. Ved neste revisjon av overordnet beredskapsplan bør kommunen med bakgrunn i revidert helhetlig ROS-analyse ta en gjennomgang av beredskapsplanen, med spesiell vekt på forbedring av evakueringsplan og ressursoversikt, jf. forskriftsn § 4, andre ledd bokstav d) og e).

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for hvordan avvikene skal lukkes sendes Fylkesmannen **innen 30.september 2016**

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med framdriftsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens framdriftsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsvarsel ble gitt av Fylkesmannens brev av 05.11.15. Tilsynet ble gjennomført den 25.05.16 fra kl. 09.00 til kl. 14.05 med åpningsmøte, 4 intervju og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Kjell Idar Berg	Rådmann	x	x	x
Remi Solberg	Ordfører	x	x	x
Nils Kaltenborn	Beredskapsansvarlig	x	x	x
Asbjørn Horn	Kommunalsjef	x	x ¹	x
Anne Sofie Nilsen	Enhetsleder Plan og teknikk	x	x	x
Harald Siversten	Kommunelege	x		x
Ann Helen Ernten	Havnesjef	x		x
Ragnhild Sæbø	Brannsjef	x		x

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Karsten Steinvik (tilsynsleder) og rådgiver Silje Johnsen.

¹ Deltok under intervjuet med rådmannen.

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble benyttet under tilsynet:

- «Plan for kriseledelse i Vestvågøy kommune» (16.02.16)
- «Risiko- og sårbarhetsanalyse» (25.10.11)
- «Plan for å forebygge uønskede hendelser»
- «Oversikt over kriseledelsen i Vestvågøy kommune pr. januar 2015»
- «Styringsdokument 2016»
- «Kommuneplan 2000-2012»
- «Planstrategi for Vestvågøy kommune 2012-2015»
- «Evalueringsrapporter – uønskede hendelser og øvelser»
- «Plangrunnlag for kommunal beredskap mot atomulykker»
- «Plan for langvarig fravær av strøm» (16.04.15)
- «Pandemiplan - utkast» (desember 2009)
- «Sikkerhets- og beredskapsplan for vannverkene i Vestvågøy kommune» (26.06-09)
- «Beredskapsplan for psykososialt kretseteam»
- «Plan for kriseinformasjon» (2016)
- «Rutine ved seksuelle oversgrep» (14.07.12)
- «Beredskapsplan ved ulykker eller dødsfall i skolene»
- «Smittevernplan Vestvågøy kommune» (08.02)
- «Beredskapsplan ved ulykker, legetjenesten i Vestvågøy»
- «Beredskapsplan pleie- og omsorgssektoren» (01.01.03)
- «Helsemessig og sosial beredskap» (28.09.04)

Bodø, 26.05.16

Karsten Steinvik
seniorrådgiver (tilsynsleder)

Silje Johnsen
rådgiver